

Inledning

Den 7 mars höll Center for Retskulturelle Studier, på den juridiska fakulteten i Köpenhamn ett seminarium med titeln Dialogues on Legal Culture. Seminariet kunde ses som en informell invigning av detta Center, ett av fem nya tematiska forskningscentra vid fakulteten. Föreläsare vid seminariet var prof. Roger Cotterrell, Department of Law, Queen Mary, University of London och prof. Reza Banakar, School of Law, University of Westminster, London. Fakulteten består numer av fem centra – dansk välfärdsforskning och europeisk markandsintegration, företag och finansiella marknader, pensionsrätt, Europeisk konstitutionalism samt det rättskulturella centrumet. Vid sidan om detta Forskningsområde I finns ett Forskningsområde II för juridiska ämnen som är centerfria. En liknande utveckling mot denna tematiserande juridik finns på andra håll. I Oslo finns på den juridiska fakulteten sju stycken teman med liknande innehåll. Det finns forskningsteman i Umeå och liknande ansatser i Örebro.

En ambition med den danska förändringen har varit att göra rättsvetenskapen mer attraktiv för forskningsfinansiering. Det ses då som viktigt att kunna samarbeta såväl inom fakulteten som med andra ämnen, en trend som pågår inom hela universitetsvärlden. När samhället blir alltmer komplext och föränderligt uppkommer också ett behov av en forskning som kan möta denna verklighet -»Wicked problems demand wicked science«. Dessa temata reser därför frågan om rättsvetenskapen gränser och dess roll i samhället. Begreppet rättskultur aspirerar på att kunna möta denna samhällsförändring, bland annat genom att samla flera olika vetenskaper. Inom rättskulturbegreppet skall exempelvis rättssociologi, rättsteori och rättshistoria kunna ingå, ämnen med ibland oklar hemvist, men även många andra. På temat rättskulturer publiceras tre olika artiklar av Hanne Petersen, Roger Cotterrell och Reza Banakar. Professor Hanne Petersen, föreståndare vid Center for Retskulturella studier inleder temanumret med en artikel som utgår från en tvärvetenskaplig ansats vilken betonar rörligheten i begreppet rättskultur, men även dess föränderlighet i relation till tid och rum. Hon visar i sin artikel hur rätt och religion är starkt sammanvävda genom en rättsfilosofisk historisk exposé över rättens utveckling i Europa. Professor Roger Cotterrell diskuterar det problematiska med att betrakta begreppet rättskultur som en avgränsad enhet. Reza Banakar undersöker vidare spänningen mellan den västerländska och den islamiska rättskulturen i immigranttäta områden i västvärlden. Rätten, anses i sådana områden bestå av ett oräkneligt antal överlappande fragment som inte nödvändigtvis är systematiserade på ett formellt, rationellt eller koherent sätt.

Förutom temat rättskultur har attityder och förhållningssätt inom olika delar av det juridiska systemet varit teman för artikelförfattarna Ingrid Sahlin och Görel Granström.

Professor Ingrid Sahlin har undersökt nämndemäns förhållningssätt till all motstridig information som presenteras under rättegången. Hon finner att nämndemännen ger sanningsbegreppet olika innehåll för olika aktörer i rättsprocessen. Jur. dr. Görel Granström granskar rättsväsendets inställning till hatbrott, i synnerhet polis och åklagare. En av frågorna som belyses är huruvida rättssystemet, genom att prioritera vissa grupper av brottsoffer marginaliserar andra grupper som blir utsatta för liknande brott. Den avslutande artikeln av Jur.dr. Jenny Julén illustrerar i sin artikel hur den svenska regleringen som anses vara en av världens mest generösa också är problematisk genom att föräldraledigheten har givits en förhållandevis svag position i arbetslivet och arbetsrätten. I praktiken innebär detta att arbetstagarnas möjligheter att realisera sina rättigheter är beroende av de enskilda arbetsgivarnas goda vilja.

Redaktionen ser härmed fram mot ny spännande forskning i och om rätten.

Den svenska redaktionen för Retfaerd